

Krajská správa SNB Praha

II/M odbor

čj.os-002340/4-02-68.

Dne 3. října 1968

~~PŘÍSNĚ TAJNÉ~~

Výtisk č.: 2

Počet listů: 2/4

Odbor archivní a spisové služby
ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ (SVAZKU)
dnem 1. 4. 1999, pokynem MV č. 6/1999.

Šulová Světlana

Šulová

Z P R Á V A

o současné StB situaci v hl. m. Praha (za období od 21.8.1968-
30.9.1968).

I. Jak se v nové vnitropolitické situaci projevuje aktivita zá-
padních rozvědek:

- a) K tomuto bodu byl získán pouze jeden poznatek po linii USA rozvědky, kde v signálu rozpracovávaném na 1. oddělení bylo zjištěno, že USA rozvědky se v současné době zajímá o osoby z řad technické inteligence a dále o osoby, které jsou zaměstnány nebo mají příbuzné na státně nebo politicky důležitých institucích jako je armáda nebo politické strany.
- b) Zájmy rozvědek hlavního protivníka, tj. USA, NSR, Anglie a Francie, se soustřeďují hlavně na otázky vnitropolitického a vojenského charakteru, což dokumentují níže uvedené zjištěné poznatky.

Lak - V signálu rozpracovávaném na 1. oddělení byl získán poznatek, že USA rozvědky má zájem na získání poznatků o armádách pěti států, které jsou v současné době v ČSSR, poznatky o jejich technickém vybavení. Konkrétní zájem se soustřeďuje především na raketovou a tankovou techniku. U raket je zájem o poznatky, které z nich jsou proti letadlům, k jejich délce a objemu. V souvislosti s raketovou technikou je zájem o počet doprovodných vozidel, radarového zařízení, počet obsluhujícího personálu, přibližnou tonáž automobilů a kolik vozidel raketovou techniku

- doprovází. Uvádí se, že je třeba rozeznávat tanky typu T-10 a T-54. Agentura má navazovat kontakty s důstojníky pěti armád, které jsou v ČSSR.
- V akci "ÚLET" (rozpracovávané na 2. odd.) je rozpracován angl. st. příslušník, obchodník, který organizuje úlet vojenského letadla dodávaného ze SSSR.
 - V signálu "PÁN" (2. odd.) je rozpracován franc. stát. příslušník, žurnalista, který byl v minulosti z ČSSR vypovězen a potom pracoval z Vídně proti ČSSR pro SDECE. Jmenovaný se při pobytu v ČSSR zajímal o vývoj politické situace a za tím účelem provedl kontakt několika osob z řad čsl. intelligence.
 - V akci "VIKING" (9. odd.) je v osob. svazku rozpracován pro odůvodněné podezření ze špionážní činnosti ve prospěch anglické rozvědky vedoucí skupiny pracovníků anglické fy ICL v ČSSR Victor CARTER. Jmenovaný počátkem srpna odejel na dovolenou do Holandska. Dne 21.8. po vstupu vojsk 5 států do ČSSR okamžitě přerušil dovolenou a již 21.8. večer přijel přes Rakousko do ČSSR. Příjezd CARTERA nasvědčuje tomu, že sem nepřišel plnit obchodní úkoly (vzhledem k odjezdu ostatních pracovníků této firmy i vzhledem k přerušení činnosti v našich organizacích), ale že přijel plnit úkoly v souvislosti se současnou politickou a vojenskou situací. Konkrétní přehled o jeho činnosti v této době však nebyl získán vzhledem k přerušení agent. operativní činnosti.
 - Dne 1.10.1968 sdělil čs. občan, že koncem prosince 1967 a počátkem ledna 1968 byl na návštěvě v Mnichově u známé z NSR st. příslušnice. Dne 28.9.1968 se dozvěděl, že v NSR jeho přítelkyni navštívil policejní orgán, který se představil jako orgán Státní policie NSR a žádal podrobné údaje k osobě uvedeného čs. občana, podrobná životopisná data, rodinné poměry, bydliště a zemetnání, záliby a charakterové vlastnosti. Zejména byl projevován

zájem o jeho vojenskou činnost, pohyb a styky v NSR. Policejní úředník ukazoval fotografii čs. občana a zajímal se o to, zda má nebo měl znalosti o radarové technice. Sděлил, že si ověřuje získané poznatky k jeho osobě.

- V době pobytu našeho spolupracovníka A-BARTONÍKA v NSR měl zájem na styku s ním pracovník NSR rozvědky.
- Čs. občan, který vyjel na turistickou cestu do Rakouska byl kontaktován ve Vídni osobu, která podle určitých znaků vystupování byla typem rozvědky. Tato osoba nabízel emigraci a zprostředkování styku s pracovníkem, kterého by zajímaly vojenské a politické otázky v ČSSR.

c) K názorům na další vývoj u nás byly zjištěny jen dva poznatky, které nelze zevšeobecňovat.

- Od spol. "RENÉ" byl získán poznatek k USA stát. příslušníku HUSZAR Keneth, nar. 20.6.1937, žurnalista z časopisu NEWSWEEK, který je stálý zpravodajem tohoto časopisu v NSR a při pobytu v Praze se vyjádřil, že se zde ještě musí zdržet, jelikož v dohledné době očekává, že v ČSSR dojde znovu ke křizové situaci.
- NSR stát. přísl. WIEGAND se při pobytu v Praze (6.9.68.) zmínil spolupracovníkovi o tom, že se domníval, že ČSSR přeruší na základě srpnových událostí obchodní styky s NSR.

d) K formám spojení byl získán pouze jeden poznatek po linii USA rozvědky s agenturou v ČSSR.

- USA rozvědka má největší zájem o osobní styk se svou agenturou v ČSSR a při osobním styku v KS, (využívá výjezdů agentury). Není-li možno z jakéhokoliv důvodu udržovat s agenturou osobní styk, používá se pro spojení tajnopis. Další způsob spojení - jednostranné - má USA rozvědka se svou agenturou v ČSSR pomocí rozhlasových relací z NSR.

II. Zájmy, pohyb a styky, svědčící o trestné činnosti.

a) K činnosti západních diplomatů bylo zjištěno, že:

- Zaměstnanci obchodní mise NSR v Praze, (ROUGET a ved. mise Dr. HEIPERTZ), na které máme agenturní dotyk se v uvedeném údobí vyhýbali styku s čs. občany. Naproti tomu udržovali velmi úzké styky s VC, kteří se zdržovali v Praze. Jde především o styky s NSR a Rakouskými novináři.
- Od spol. "MIKULÁŠE" byl v současné době získán poznatek, že řecký diplomat "JERLIM", který působí na ŘVV v Praze jako pracovník řecké rozvědky KYP, jeví značný zájem o výjezd spol. MIKULÁŠE do NSR a Rakouska. Má snahu, aby MIKULÁŠ navštívil ve Vídni ŘVV a zde se spojil s tajemníkem ZAFIRAKISEM. ZAFIRAKIS má zařídit MIKULÁŠOVI vydání řeckého pasu. V případě, že MIKULÁŠ požádá o politický asyl, tato skutečnost značně urychlí jednání. Původně měl "JERLIM" zájem, aby MIKULÁŠ vyjel do Mnichova, kde se měl spojit s dosud neznámou osobou, které měl od "JERLIMA" předat nějaký dárek. Tato osoba MIKULÁŠOVI zařídit vydání řeckého pasu na ŘVV v Mnichově. Současně měl se MIKULÁŠ spojit s řeckým obchodníkem s ojetými vozy v Mnichově CHRISANTOPOULOSEM, který měl případně zařídit zaměstnání Mikuláše u své firmy. "JERLIM" odejel 30.9.1968 do Vídně, kde se zdrží do 2.10.1968. V této době měl zájem se s MIKULÁŠEM ve Vídni setkat.
- V hodnoceném období byl zaznamenán příjezd 60 diplomatů různé st. příslušnosti do Prahy. Přebírají Angličané a Francouzi. Tak např. byl zaznamenán příjezd britského attaché GODFREYE DAYE, který dříve pracoval v ČSSR na BVV jako údržbář, pracoval však neustále mimo budovu velvyslanectví, v bytech britských stát. přísl. ambasády. Nebo v jiném případě přicestoval alžírský diplomat, který dříve pracoval ve Francii, do r. 1967 se zdržoval v ČSSR a byl zde rozpracováván. V 9 případech byly za uvedenou

dobu zaznamenány příjezdy akreditovaných diplomatů ve Vídni, Budapešti a Varšavě. Charakteristickým rysem příjezdu těchto diplom. pracovníků je okolnost, že se většinou jedná o krátkodobé, převážně dvoudenní pobyty.

b) I když počet příjezdů VC v období po 21.8. 1968 je podstatně nižší než dříve, byla zjištěna řada zpravodajsky zajímavých VC. Tito se široce zajímají o situaci v ČSSR, o předpoklad dalšího vývoje, o vztahy našich občanů k cizím vojskům, je také projevován zájem o materiály (foto, filmové atd.) k situaci po příchodu vojsk do ČSSR. Dochází také k přemlouvání našich občanů k emigraci do zahraničí. O těchto zájmech a činnosti svědčí tyto zjištěné poznatky:

- Pokud jde o VC - novináře, kteří již v průběhu 1. pololetí 1968 přijížděli do Prahy stále v poměrně vysokých počtech a dne 20.8.1968 jich bylo kolem 200 přímo v Praze, opustili tito novináři ve dnech 21. a 22.8. rychle ČSSR. Největší část odcestovala dne 21.8.1968, zbytek následující den, organizovaně, většinou vozidly v koloně, za doprovodu diplom. vozů USA ambasády. Od 23.8. začali přijíždět novináři do Prahy tak, že nejprve se objevilo několik známých osob, rozpracovávaných v oper. svazcích (FORBATH, TREVISAN, VOLČIČ - akce FLAK, BOURNE, AMES - akce BOROVICE), HÖRHAGER, -akce BŘÍZA). Do ČSSR přijížděli jako obchodníci nebo studenti a byli ubytováni většinou na ambasádách. Jejich počet však až do 26.8. byl skutečně minimální. Teprve dne 26.8. přicestovalo do Prahy kolem 50 novinářů, jde zřejmě o akci, organizovanou MON. Po 28.8. stoupají příjezdy novinářů do Prahy a v současné době se jich v Praze stále zdržuje kolem 80 osob, mimo trvale akreditovaných novinářů. Při vyhodnocování jejich příjezdů v měsíci září byl zjištěn nový charakteristický prvek. U novinářů, přijíždějících z mateřské země, se podstatně zvýšil počet příjezdů osob, které navštívily ČSSR poprvé. Typický příklad činnosti

lze uvést případ následující:

Dne 6.9.1968 byly při prohlídce na OPK Halámky odebrány rakouskému st. přísl. Ernstu DANGLOVI, nar. 7.11.1939, bytem Vídeň III, povoláním technik, filmové materiály, které mu předali: GOSSET Carl, nar. 10.10.1924, reportér "THE NEW YORK TIMES" a ENDLICHER Dieter Bernhard, nar. 16.12.1940, novinář a fotoreportér agentury "ASSOCIATED PRESS". U GOSSETA se jedná o snímky vojenské techniky. U ENDLICHERA je závažnou skutečností, že část materiálů byla pořízena z budovy gen. štábu a při zasedání ÚV NF. Totožnost osob, které materiály získaly a předaly ENDLICHEROVI, nebyla dosud zjištěna. ENDLICHER je st. přísl. NSR, který se v roce 1966 oženil s čs. občankou, která s ním žije v NSR. Často přijíždí k rodičům své manželky do ČSSR, dříve v jejím doprovodu, v poslední době většinou sám. Rozpracováním celého případu bylo zjištěno, že činnost západních novinářů je koordinována a podílí se na ní řada agentur i je notlivých redakcí (GOSSET - The New York Times, ENDLICHER - Associated Press, NIKLES - NBC, FARNSWORTH - Chicago Tribune), přičemž v tomto případě jsou všechny tyto společnosti americké a všechny mají svoje sídlo v zahraničí. Pro podrobné rozpracování případu a jeho objasnění bude založen oper. svazek a budou podniknuta ke zjištění původu snímků z Čst a ÚV NF. Dalším ukazovatelem, typickým pro danou dobu je skutečnost, že v době od 28.8. do 15.9.1968 hlásilo zdejšímu OPV na 40 osob zhrátu cest. dokladů, o kterých uváděly, že jim byly zcizeny, ve většině případech při střelbě na Václ.nám. Ve 12 případech bylo zjištěno, že jde o osoby z NDR, které se hlásily jako přísl. NSR. Prověrkou na OPK, kterými podle jejich údajů do ČSSR přicestovaly nebyl však jejich příjezd potvrzen. Všichni měli vystaveny náhradní doklady z Permit office, která jim potvrdila jejich příslušnost k NSR. Vzhledem k tomu, že nikdo neměl v dané době zájem o jejich stíhání, bylo jim cestou OPV uděleno vizum, pokud sami trvali na jeho Vystavení. Další typický případ

je případ NDR st. přísl. TEICHMANNA Wernera, nar. 8.6. 1944 Frankfurt n. Odrou, který pod záminkou účasti na ologickém kongresu, který byl v srpnu v Praze přijel do ČSSR. Z důvěrného Pramene bylo zjištěno, že TEICHMANN po vstupu armád Varšavské smlouvy do ČSSR odešel na rakouské velvysl. a žádal o povolení cesty do Rakouska. Dne 23.8.1968 za pomoci rak. ZÚ byl zařazen do skupiny rak. st. přísl., kteří dne 23.8. 1968 pdjížděli z Malostranského nám. v Praze do Rakouska. Dne 11.9.1968 přijel TEICHMANN do ČSSR již jako NSR st. přísl., údajně na návštěvu Brněnských veletrhů a přijel na pas č. C 2075124 - NSR, který mu byl vystaven 9.9.1968 v Passau v Bavorsku. Příklad je v současné době řešen 6. odborem II. správy HS-StB.

- Od hotelové agentury byly získány poznatky ke zvýšené aktivitě žurnalistů, obchodníků a jiných VC při setkání s hotelovým personálem. Konkrétně byl zjištěn zájem o umístění vojsk Varšavské smlouvy, jejich počty, výzbroj a zejména pak místa dislokace. Dále všichni VC projevovali zájem o vztahy mezi našimi občany a spojeneckými vojsky a projevovali obavy před zatýkáním NKVD. Byla získána fotodokumentace, která svědčí o zájmech žurnalistů NEWSVEEK o vojenské objekty, tábory a jiná místa soustředění vojsk Varšavského paktu a o politickou situaci v Praze. (snímky-demonstrace vedené Zátopkem). Po upozornění agenturou byly získány magnetofonové pásy a filmy o situaci po 21. srpnu v ČSSR spolu se snímky vojsk Varšavského paktu. Zabaveno na OPK. Hotelovou agenturu byl získán poznatek o sáze žurnalistů a novinářů, krýt svoje skutečné zaměstnání. Toto se zejména projevilo v pasových záležitostech, kdy novináři a žurnalisté jako svoje zaměstnání uvádí obchodník. Dále byl získán poznatek o sáze žurnalistů získat fimovou dokumentaci z doby přítomnosti sovětských vojsk v Praze od ČTK. Získaná foto

byla zaslána do Paříže. Zjištěna též snaha VC o přemlouvání čs. občanů k emigraci.

- V signálu "FLORA" byly získány poznatky ke 3 angl. žurnalistům ITN - LONDON, kteří za pobytu v ČSSR (konec července a začátek srpna 1968) získávali poznatky voj. a polit. charakteru, k čemuž byli v době pobytu v ČSSR instruováni z Londýna. Jeden z nich přijel v min. týdnu do Prahy na 1 den, operativní prověrka nemohla být provedena (pozdní nahlášení příjezdu).
- V signálu "STRAHOV" je rozpracováván angl. st. přísl., žurnalista a redaktor časopisu ECONOMIST - LONDON, který žije ve Vídni a při pobytu v Praze se zajímal o hosp. polit. otázky, které svým obsahem přesahují rámec žurnalistické činnosti.
- Byl zjištěn styk NSR st. přísl., VC-novinářů s čs. občany, kteří podle poznatků udržovali přímý osobní styk s vedoucími kulturními pracovníky v Praze nebo se o tyto styky snažili. Toto bylo ověřeno v případech novinářů NSR Dr. Marianne DOER ELOVÁ a Jos. HYZDALA.
- Agenturně bylo zjištěno, že v n.p. DRUCHEMA byl hostem dosud nezjištěný francouzský stát. příslušník, kterého dne 23.9.1968 doprovázel zaměstnanec DRUCHEMY, býv. potrestaný, člen K-231 Dr. Ing. ZADROBÍLEK. Dle ZADROBÍLKA se jedná o člověka, který je členem "Francouzské pomoci ČSSR" a že zde sháněl zprávy o událostech po 21.8.1968. Měl zájem o letáky, noviny, výzvy, obrázky, filmy atd. ZADROBÍLEK uvedl, že mu toho opatřil dost.
- Dne 24.8.1968 před půlnocí přijel do Benešova u Prahy autem USA stát. příslušník, Alfréd FRIENDLY, nar. 30. 12.1911. Dotazoval se čsl. občana na cestu do Prahy, a na to, jaká je v Praze situace, zda jsou silniční kontroly, s tím, že se musí za každou cenu dostat do Prahy.

FRIENDLY se vyjádřil, že USA poskytne ČSSR komerční pomoc. Dále sdělil, že má v Praze velmi důležité poslání. Auto, kterým FRIENDLY přijel do Benešova vrátil zpět s řidičem do Vídně a sám přijel do Prahy vozem čsl. občana.

- Před srpnovými událostmi redaktor Svobodného slova Jaroslav ČERNÝ byl ve styku s USA stát. přísl. prof. Zbygněvem BREŽINSKÝM, který navštívil ČSSR. BREŽINSKÝ má být osobním poradcem kandidáta na prezidenta USA HUMPREYE pro východní země. BREŽINSKÝ v ČSSR zjišťoval politickou situaci. V současné době redaktor Svobodného slova Jaroslav ČERNÝ udržuje na svém pracovišti po pracovní době styk s novináři z NSR, Francie a Jugoslávi, ačkoliv podobné styky byly šéfredaktorem zakázány. Co se na těchto schůzkách proje nává nebylo zjištěno.
- Prostřednictvím spolupracovníka "RENÉ" byla zjištěna aktivita západních novinářů pracujících pro USA časopis NEWSWEEK. Jedná se o HUSZARA Kennetha, nar. 20.6.1937, USA stát. přísl, stálý zpravodaj zmíněného časopisu v NSR, bytem BONN, WEIBERGSTR. 4 a TILLIERA Alana, nar. 5.11.1933 Anglie, britský stát. přísl, zpravodaj NEWSWEEK ve Vídni, bytem Vídeň, Kundhanngasse 19. Oba zpravodajové bydlí od 21.8.1968 v hotelu ALCRON v Praze. TILLIER projevuje zájem o získání informací politického charakteru, sleduje nálady mezi čs. občany a získává názory na další vývoj situace. Kromě náhodných rozhovorů s čs. občany má TILLIER v Praze stálé informátory, kteří mu poskytují důvěrné informace. Jedním z těchto informátorů má být dosud nezjištěný redaktor Svobodného slova, který předává informace z prostředí Ministerstva spravedlnosti. Tímto způsobem získal TILLIER informaci o jednání ministra vnitra s pracovníky NKVD. Druhý novinář HUSZAR Kenneth se zajímá především o počty vojsk varšavské

smlouvy na území ČSSR, jejich umístění a výzbroj. Podnikl řadu cest do západočeského pohraničí, kde zjišťoval výše uvedené údaje. K tomu využíval jak civilních tak i vojenských osob z řad čs. občanů. Zájem projevoval i o situaci na hraničních přechodech. HUSZAR dochází denně na USA velvyslanectví.

archiv
bezpečnostních
složek

3/ Poznátky o emigraci čs. občanů na Západ :

a/ Až dosud bylo potvrzeno emigrování celkem u 478 osob. Z tohoto počtu emigrovalo 14 nositelů státního tajemství a to : Ing. VLČEK Vladimír, nar. 1925, vedoucí OTK n.p. POTRUBÍ Praha; Ing. SALUS Ladislav, 1924, zástupce ředitele pro výstavbu elektrárny Prunéřov, z n.p. ŠKODA - do-
davatelství závod; KUBÍČKOVÁ Květuše, 1920, vedoucí tech-
nické písemny Hutního projektu Praha; CHÁRA Alexandr, 1939, referent TOR, Mikrotechna Modřany; Ing. PLÍHAL Oldřich, 1907, projektant inženýrsko-průmyslové stavby; ZUKLÍNOVÁ Libuše, nar. 1920, sekretárka vedoucího sprá-
vy inženýrsko-průmyslové stavby; NEVEČERĚLOVÁ Jana, 1935, úřednice, Technometra Praha 10; HORÁČKOVÁ Helena, 1944, sekretárka vedoucího zaměstnaneckého úseku, TESLA Straš-
nice, LHOTÁKOVÁ Jana, 1934, sekretárka obchodního ředi-
tele, Generální ředitelství silnoprůmyslové elektrotechniky; DOHNALOVÁ Libuše, 1922, technická sekretárka ředitele Ústavu racionalizace ve stavebnictví; ŠTASTNÝ Jan, 1930, ředitel Geoindustrie Praha; KABELA Eduard, 1928, vedoucí plánů finančních nákladů, Automobilové závody Letňany; Ing. ČEPEK Milan, 1933, odborový ing., Generální ředitelství ČKD Praha; URBAN Zdeněk, vedoucí útvaru měřicí techniky, TESLA Hloubětín.

U všech shora jmenovaných jsou v současné době prováděna opatření podle vládního usnesení č. 498/64 a jsou orga-
nizována agenturně-operativní opatření ve smyslu rozkazu MV.

I když nejde o dosud potvrzené emigrace, uvádíme přehled význačnějších osob z řad vědy, kultury a umění, kteří se dosud zdržují v zahraničí a u kterých lze před-
pokládat rovněž emigraci. Jde o následující osoby :
BENEŠ Jan, spisovatel, HÝBLER Josef, člen K-231, KUBÍK Jaromír, syn bývalého význačného funkcionáře soc. dem. strany, BERAN Karel, redaktor ČTK, BAJER Jan, režisér Čs. rozhlasu, RACKOVÁ Olga, herečka, KADÁR Jan, filmový režisér, LIEHM Antonín, redaktor Literárních Listů, MYŠKA, herec divadla ABC, TAUB Walter, herec Realistického divadla, ANČERL Karel, umělecký šéf České Filharmonie,

Pokud nemá doklady, musí na policii žádat o povolení pobytu. Zde se již provádějí výsledky uprchlíků a je zjišťován pravý důvod emigrace. Po výsledku se vydává povolení k pobytu na 3 měsíce. Centrum a silná koncentrace uprchlíků je nejznatelnější v Salzburgu. Zde provádí evidenci a pomoc tak zvaný Studentský svaz rakouského studentstva. Tento svaz přijímá pouze občany z ČSSR s platným dokladem, jinak rovněž odkazuje uprchlíků bez dokladů na policii. Jinak je v Salzburgu několik cizích zastupitelství, které si vybírají specialisty se znalostí jazyka a s řádnými doklady a přímo je převázejí na vlastní náklady do Kanady a Austrálie.

4/ Nezákonná činnost nepovolených organizací a skupin :

- a/ Získané poznatky ukazují, že nejintenzivnější činnost se projevuje u bývalých politických vězňů, organizovaných v zakázané K-231. V srpnových událostech někteří členové K-231 ukryli písemný materiál, scházkovali v soukromých i veřejných místnostech, kde hodnotili současnou politickou situaci. Nejaktivnější funkcionáři K-231 projevovali obavy před zatečením a uvažovali o odchodu do kapitalistických států. Dále bylo zjištěno, že býv. příslušníci K-231 vyhotovují seznamy komunistů, kteří sympatizují s SSSR, které chtějí zastrášovat.

O činnosti býv. potrestaných organizovaných v K-231 svědčí následující poznatky :

Dr. TEUNER František, býv. předseda Kuratoria, trestaný za profašistickou činnost hovořil, že K-231 je sice zahánán do podzemí, že však nehodlá vystoupit proti současné vládě. Teprve kdyby bezpečnostní orgány SSSR počaly zatýkat naše občany, přistoupili by prý býv. příslušníci K-231 k akci. První na řadě k "vyřízení" by byl generál RYTÍŘ, poněvadž byl prý určen jako hlava "revolučního tribunálu", který měl SMRKOVSKÉHO, DUBČEKA, CÍSAŘE a další odsoudit k smrti.

MELICHAR František, bývalý člen K-231 měl v noci z 20. na 21.8.1968 převážet materiály Ústředního výboru K-231 do úkrytu.

Jednou z forem nepřátelské činnosti je zvýšená činnost rozšiřování nepřátelských letáků, nápisů a výhružných dopisů. V uplynulém období bylo zjištěno v Středočeském kraji 24 druhů letáků v celkovém počtu 443 ks. Na území hl.m. Prahy z toho počtu 19 druhů letáků v počtu 432 ks. Na okresech Středočeského kraje bylo 5 druhů letáků v počtu 11 ks. Anonymních dopisů bylo celkem 6 ks, z toho 4 v Praze a 2 na okrese.

Letáky jsou z větší části zaměřeny proti přítomnosti vojsk Varšavské smlouvy v ČSSR, proti KSČ, proti ústavním činitelům a spojení s SSSR.

5/ Intenzita činnosti vnitřního nepřítelů :

a/ V přípravě na ozbrojené akce, shromažďování zbraní a pod. V době mezi 19.9. - 20.9.1968 v nočních hodinách pokusili se dosud neznámí pachatelé vniknout do místnosti lidové milice v n.p. MIKROTECHNA - Modřany, kde jsou umístěny součásti výzbroje a výstroje členů závodní jednotky lidové milice. Pachatelé přeřízlí ochrannou mříž a snažili se vypáčit část mříže, které jsou zabetonovány v okenním rámu. Po nezdařeném pokusu vstoupili do budovy kde v přízemí jsou železné dveře, které zajišťují vstup do místnosti LM. Pachatelé použili silných železných páčidel, kterými se snažili vypáčit dveře. Po nezdařeném pokusu budovu opustili. Zbraně které byly umístěny v jedné místnosti, byly na návrh velitele LM převezeny již před 3 týdny do skladu zbraní LM v n.p. Čokoládovny Modřany.

V srpnových událostech obdržel býv. člen K-231 pistolí zn. FN ráže 9 milimetrů od Jaroslava RADY, zaměstnance Pražských Jatek. Tuto pistolí obdržel býv. člen K-231 s odůvodněním, že je to k jeho osobní ochraně.

b/ Nejsou poznatky.

6/ Výslednost agenturně-operativní práce :

a/ Převážná většina spolupracovníků nezměnila svůj postoj v otázce další spolupráce a plnění úkolů. Tak jak se začíná konsolidovat vnitropolitická situace, začíná se konsolidovat i práce s agenturou. Obava z dekonspirace je u většiny spolupracovníků překonána. Menší část agentury zatím vyčkává nebo odmítá další styk. U agentury která v kritických dnech byla v zahraničí, bude nutno organizovat náležitou prověrku.

U některých spolupracovníků se projevuje odpor podávat zprávy ke vnitřním bázím v obhospodařovaných objektech, což zdůvodňují nynějším národním sjednocením. Dále mají někteří spolupracovníci zájem, zda jejich poznatky využívá Stb, či zda je předává sovětským orgánům. V druhém případě by odmítli další spolupráci. Lze říci, že mezi spolupracovníky převažuje aktivní nacionalismus.

Vcelku je možno konstatovat, že v uplynulém období došlo k určitému ochromení agenturně-operativní práce.

b/ Nejsou poznatky.

c/ Nejsou poznatky.

7/ Počet agentury :

Nakontaktované	- 494
Odmítá spolupráci	- 17
Nenakontaktované	- 131
Emigrovavší	- 11
Dekonspirované	- 0 (i PB a KB)
Vysezené	- 15

8/ Jiné otázky, charakterizující operativní situaci :

Agenturní cestou byl získán poznatek, že pracovník družstva TEFIS ing. arch. KLEIN, vyrábí fotografie z příjezdu vojsk Varšavské smlouvy do Prahy a z hořícího rozhlasu. Tyto fotografie prodává různým zájemcům z Prahy.

živáno pasů jiných osob, kterým "nehrozilo nebezpečí". Dle neproověřených informací existují i v současné době kanály pro význačné kulturní a politické pracovníky, kteří v případě ohrožení budou vybaveni urychleně služebními pasy ministerstva kultury a informací. Také v případě administrativního postihu či propuštění některých pracovníků Čs. rozhlasu a televize je pro ně připraveno prostřednictvím ministerstva kultury a informací náhradní zaměstnání (případně i krycí), na úseku kultury. Pro tyto případy budou údajně ministerstvem kultury a informací zvýšeny mzdové fondy jednotlivým institucím. Jsou získávány poznatky, že po celou dobu mimořádných událostí byly filmové a fotografické záběry z Prahy vyváženy pravidelně do zahraničí. Konkrétně fotograf Jaroslav SVĚCENÝ, bytem Praha 1, Skořepka 9, byl za tímto účelem 5 x v zahraničí. Některé jeho dokumenty údajně přenášela Eurovize.

Stále se objevují zprávy o organizovaném odjezdu vědeckých pracovníků do zahraničí. Z důvěrného pramene byly získány informace o tajné schůzce některých pracovníků ČSAV, která se konala dne 9.9.1968. Na této schůzi akademik Milan PRŮCHA vyzval přítomné vědecké pracovníky, aby každý kdo má možnost odjet do kapitalistického zahraničí tohoto využil a odjel i s rodinou z ČSSR. Prohlásil, že je to pokyn vedení Akademie. Je doporučováno odjet na dlouhodobý studijní pobyt, aby tak nedošlo ke ztrátě státní příslušnosti a občanských práv a zůstala možnost legálního návratu do ČSSR. Současně PRŮCHA vybízel přítomné, aby přerušili veškerý vědecký styk se sovětskými vědci. (Jde o dosud neproověřenou zprávu).

Zástupce náčelníka II/M odboru :

.....

Rozdělovník :

Vyhotoveno 2 x.

Výtisk č. 1 = SEO KS-SNB Praha.

Výtisk č. 2 = pro domo.

KRAJSKÁ SPRÁVA SNB PRAHA
II. odbor - město

V Praze dne 23. září 1968

Prvopisem!

P Ř E H L E D

nejdůležitějších akcí a signálů na II. odboru - město

Akce MALŠE

V akci je rozpracováván bývalý čsl. občan, emigrant, t.č. ve Švédsku, pro podezření, že je ve styku s cizí rozvědkou. Bylo zjištěno, že udržuje písemný styk s bývalým pracovníkem Stb, přes kterého se snaží navázat styk s dalším pracovníkem MV. Pramen, pomocí kterého je akce rozpracovávána, byl vyslán za objektem do zahraničí s cílem ověřit podezření, zda objekt je na styku s cizí rozvědkou. Bylo provedeno soustředění a vyhodnocení všech dostupných materiálů, rozehrán písemný styk na objektu a vypracován plán prověřkových opatření.

Po návratu Pramene ze zahraničí bude na základě jeho poznatků provedeno zhodnocení celé akce a bude stanoven další postup.

Akce ŘEKA

V akci jsou objasňovány příčiny utonutí USA státního příslušníka, místopředsedy celosvětového výboru JOINTU se sídlem v New Yorku. Případ utonutí vzbudil v zahraničním tisku a zejména v židovských kruzích značnou pozornost, jakož i rozporné názory na způsob jeho smrti. Vzhledem k tomu, že zájem o případ jak v zahraničí tak v ČSSR neustává, lze předpokládat, že tato otázka může být v příhodné době jak světovým tiskem, tak i některými židovskými organizacemi v zahraničí využita proti ČSSR a to jak po politické stránce, tak i případnými pokusy o hospodářské sankce proti ČSSR. Případ utonutí USA státního občana je rozpra-

st. příslušníka BLACKWELA, který t.č. pracuje v anglické televizi BBC. K jeho osobě byly získány poznatky, že jde o spolupracovníka CIA. HAVEL rovněž udržoval styk s americkým kulturním atašé WARNEREM, kterého informoval o různých vnitropolitických otázkách, jakož i o politické situaci v kulturní oblasti. V okruhu svých přátel se HAVEL vyjádřil, že je přesvědčen o tom, že WARNER je americkým rozvědčíkem.

Operativní sledování HAVLA a jeho společníků bylo v březnu t.r. na příkaz náčelníka II. správy HS-Stb skončeno a svazek byl uložen do archivu.

Zástupce náčelníka II/M odboru:

/ pplk. E R B E N /